

HRVATSKI SABOR

3530

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI

Proglašavam Zakon o fiskalnoj odgovornosti, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 23. studenoga 2010. godine.

Klasa: 011-01/10-01/133

Urbroj: 71-05-03/1-10-2

Zagreb, 26. studenoga 2010.

Predsjednik
Republike Hrvatske
prof. dr. sc. Ivo Josipović, v. r.

ZAKON

O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI

SADRŽAJ I CILJEVI ZAKONA

Članak 1.

Ovim se Zakonom određuju pravila kojima se ograničava državna potrošnja, jača odgovornost za zakonito, namjensko i svrhovito korištenje proračunskih sredstava te jača sustav kontrola i nadzora radi osiguranja fiskalne odgovornosti.

Članak 2.

(1) Cilj ovoga Zakona je osiguranje i održavanje fiskalne odgovornosti, transparentnosti i srednjoročne i dugoročne održivosti javnih financija.

(2) Cilj iz stavka 1. ovoga članka postiže se uspostavljanjem i jačanjem fiskalnih pravila i pravila za osiguranje fiskalne odgovornosti na temelju kojih Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada) utvrđuje i provodi fiskalnu politiku.

Članak 3.

Odredbe ovoga Zakona odnose se na državni proračun i proračune jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunske i izvanproračunske korisnike državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđene u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika sukladno

Pravilniku o utvrđivanju proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te o načinu vođenja Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika (u daljnjem tekstu: opći proračun).

ZNAČENJE POJMOVA

Članak 4.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

1. Ciklički prilagođeni primarni fiskalni saldo je fiskalni pokazatelj razlike prihoda i rashoda bez kamata u uvjetima kada postoji jednakost stvarnog i potencijalnog bruto domaćeg proizvoda izračunat primjenom metodologije Europske središnje banke (European Central Bank – ECB) uz ocjenu odstupanja od potencijalnog bruto domaćeg proizvoda pomoću HP filtera.
2. Izjava o fiskalnoj odgovornosti je godišnja izjava kojom čelnik proračunskog i izvanproračunskog korisnika državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i čelnik jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: čelnik) potvrđuje da je u radu osigurao zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrola u okviru sredstava utvrđenih u proračunu odnosno financijskom planu.
3. Opći proračun je središnji proračun i proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te financijski planovi izvanproračunskih korisnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.
4. Primarni fiskalni saldo općeg proračuna je razlika između ukupnih prihoda i ukupnih rashoda općeg proračuna umanjjenih za rashode za kamate općeg proračuna.
5. Središnji proračun je državni proračun i financijski planovi izvanproračunskih korisnika državnog proračuna.

FISKALNA PRAVILA

Članak 5.

- (1) Ukupni rashodi općeg proračuna izraženi udjelom u procijenjenom bruto domaćem proizvodu godišnje će se smanjivati za najmanje 1 postotni bod.
- (2) Smanjenje iz stavka 1. ovoga članka provodi se do trenutka kada će primarni fiskalni saldo općeg proračuna u nominalnom iznosu biti jednak nuli ili pozitivan.
- (3) Od trenutka kada će primarni fiskalni saldo općeg proračuna u nominalnom iznosu biti jednak nuli ili pozitivan cilj je postizanje ciklički prilagođenog primarnog fiskalnog salda općeg proračuna na razini nula ili pozitivnog tijekom ciklusa kako bi se postigla stabilizacija i smanjivanje udjela javnog duga u bruto domaćem proizvodu.

PRAVILA ZA JAČANJE FISKALNE ODGOVORNOSTI

Članak 6.

- (1) Proračunskom korisniku državnog proračuna, u slučaju stvaranja obveza s dospijjećem iznad visine predviđene državnim proračunom, visina financijskog plana u sljedećoj proračunskoj godini umanjit će se za iznos stvorenih obveza iznad visine predviđene državnim proračunom.

(2) Prijedlozi zakona, uredbi, drugih propisa i akata koje donosi Vlada, odnosno koje Vlada predlaže na donošenje Hrvatskom saboru ne mogu biti doneseni, odnosno utvrđeni bez mišljenja Ministarstva financija na Iskaz o procjeni fiskalnog učinka.

(3) Tijekom izvršavanja državnog proračuna Ministarstvo financija može obavljati financijsku kontrolu zakonitog i namjenskog korištenja proračunskih sredstava kod proračunskog korisnika državnog proračuna i krajnjih korisnika.

(4) Kontrolu iz stavka 3. ovoga članka obavljaju osobe ovlaštene od ministra financija.

(5) Osobe iz stavka 4. ovoga članka dužne su o uočenoj sumnji na nepravilnost obavijestiti ustrojstvenu jedinicu Ministarstva financija koja obavlja proračunski nadzor sukladno odredbama Zakona o proračunu.

(6) Odredbe ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

IZJAVA O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI

Članak 7.

(1) Čelnik je odgovoran za:

1. zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te

2. učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrola u okviru proračunom, odnosno financijskim planom utvrđenih sredstava.

(2) Čelnik je dužan svake godine za prethodnu proračunsku godinu, za razdoblje u kojem je obnašao dužnost, odnosno obavljao poslove čelnika, sastaviti Izjavu o fiskalnoj odgovornosti (u daljnjem tekstu: Izjava).

(3) Čelnik Izjavom iz stavka 2. ovoga članka potvrđuje:

1. zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava,

2. učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrola u okviru proračunom, odnosno financijskim planom utvrđenih sredstava.

Uz Izjavu se prilažu i planovi otklanjanja slabosti i nepravilnosti, izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima utvrđenim prethodne godine i mišljenje unutarnjih revizora o sustavu financijskog upravljanja i kontrola za područja koja su bila revidirana u prethodnoj godini.

(4) Čelnik proračunskog i izvanproračunskog korisnika državnog proračuna Izjavu dostavlja nadležnom ministarstvu koje provjerava njezin sadržaj.

(5) Čelnik proračunskog i izvanproračunskog korisnika proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave Izjavu dostavlja načelniku, gradonačelniku odnosno županu nadležne jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji provjerava njezin sadržaj.

(6) Ministri i čelnici drugih državnih tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije i načelnici, gradonačelnici odnosno župani Izjavu dostavljaju Ministarstvu financija koje provjerava njezin sadržaj.

(7) O uočenim nepravilnostima po provedenim provjerama iz stavka 4. i 5. ovoga članka nadležna ministarstva i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su izvijestiti Ministarstvo financija.

(8) Provjere iz stavka 4. i 5. ovoga članka mogu obavljati i osobe iz članka 6. stavka 5. ovoga Zakona.

(9) Vlada će uredbom propisati izgled i sadržaj Izjave, postupak i rokove sastavljanja i predaje Izjave te način i rokove izvještavanja Ministarstva financija o uočenim nepravilnostima iz stavka 7. ovoga članka.

PRIMJENA FISKALNIH PRAVILA

Članak 8.

(1) Visina deficita i netozaduživanja za trogodišnje razdoblje utvrđuje se smjericama ekonomske i fiskalne politike, a u skladu s fiskalnim pravilima iz članka 5. ovoga Zakona.

(2) Ako se u tijeku godine zbog nastanka novih obveza za opći proračun ili promjena gospodarskih kretanja povećaju rashodi, odnosno smanje prihodi što bi moglo dovesti do neispunjavanja fiskalnih pravila iz članka 5. ovoga Zakona Vlada mora predložiti izmjene i dopune državnog proračuna i financijskih planova izvanproračunskih korisnika državnog proračuna.

(3) Povećavanje rashoda općeg proračuna izravno povezanih uz prirodne katastrofe, epidemije i ekološke nesreće izuzima se od utvrđenih fiskalnih pravila iz članka 5. ovoga Zakona.

(4) Povećanje rashoda općeg proračuna izravno povezanih uz financiranje projekata sufinanciranih iz pretprijetnih programa pomoći i europskih fondova u procesu pridruživanja Republike Hrvatske Europskoj uniji i u prve tri godine članstva izuzima se od utvrđenih fiskalnih pravila iz članka 5. ovoga Zakona.

IZVJEŠTAVANJE

Članak 9.

(1) O primjeni pravila iz članka 5. ovoga Zakona izvještava se polugodišnje i godišnje uz polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju državnog proračuna u rokovima predviđenim Zakonom o proračunu koji se objavljuje u »Narodnim novinama« i na internetskim stranicama Ministarstva financija.

(2) Vlada uredbom iz članka 7. stavka 9. ovoga Zakona propisuje i oblik i sadržaj izvještaja o primjeni fiskalnih pravila iz članka 5. ovoga Zakona.

NADZOR

Članak 10.

Nadzor nad provedbom ovoga Zakona provodi Ministarstvo financija.

ODGOVORNOST ZA POVREDU ODREDABA ZAKONA

Članak 11.

(1) U slučajevima kada se utvrdi da je čelnik proračunskog i izvanproračunskog korisnika državnog proračuna prekršio odredbe ovoga Zakona stavit će svoj mandat za obavljanje dužnosti na raspolaganje predsjedniku/predsjednici Vlade, Vladi, odnosno tijelu koje ga je imenovalo, sukladno propisima o imenovanju.

(2) U slučajevima kada se utvrdi da je čelnik proračunskog i izvanproračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave prekršio odredbe ovoga Zakona stavit će svoj mandat za obavljanje dužnosti na raspolaganje tijelu koje ga je imenovalo.

(3) U slučajevima kada se utvrdi da je čelnik jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave prekršio odredbe ovoga Zakona, stavit će svoj mandat na raspolaganje sukladno propisima kojima je uređen njegov izbor, odnosno imenovanje.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 12.

Uredbu iz članka 7. stavka 9. ovoga Zakona Vlada će donijeti u roku od četiri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 13.

Fiskalna pravila iz članka 5. ovoga Zakona primjenjuju se u 2011. godini u proračunskim procesima koji su povezani s izradom i donošenjem proračuna i financijskih planova za 2012. godinu i projekcija za 2013. i 2014. godinu.

Članak 14.

Izjava iz članka 7. ovoga Zakona sastavlja se za 2011. godinu u rokovima utvrđenim uredbom iz članka 7. stavka 9. ovoga Zakona.

Članak 15.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2011.

Klasa: 410-01/10-01/07

Zagreb, 23. studenoga 2010.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Luka Bebić, v. r.